

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА, РОЗПОДІЛЕННЯ ТА ПОСТАЧАННЯ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ

А. В. ДОМБРОВСЬКА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
О. С. ЯНГОЛЕНКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Згідно з Законом України «Про державно-приватне партнерство», державно-приватне партнерство (далі – ДПП) – це «співробітництво між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами – підприємцями (приватними партнерами)». Інакше кажучи, державно-приватне партнерство – це взаємовигідне довгострокове співробітництво між державною владою і приватними підприємствами, до якого входить інвестування приватних коштів в об'єкти державної власності та спільне управління ними, а також довгострокова взаємодія органів державної влади так приватного підприємництва з ціллю вирішення соціально значущих проблем. Однією із сфер, у яких застосовується державно-приватне партнерство, згідно зі статтею 2 закону України «Про державно-приватне партнерство», є виробництво, розподілення та постачання електричної енергії.

Форми державно-приватного партнерства закріплені у статті 5 закону України «Про державно-приватне партнерство» та має такі види:

- Концесія
- Управління майном
- Спільна діяльність
- Змішаний договір (містить елементи різних договорів)
- Інші договори.

Міжнародна практика також виділяє такі види ДПП як аутсорсинг, лізинг та франчайзинг. Розподіл продукції державно-приватного партнерства

регулюється законом України «Про угоди та розподіл продукції». Варто зазначити, що об'єкти, щодо яких прийнято рішення про приватизацію, не можуть бути об'єктами ДПП, а також об'єкти не можуть бути приватизовані підчас усього строку ДПП.

Для України ДПП – одна з найвигідніших моделей підтримки та модернізації електроенергетики. У цій сфері надзвичайно багато компаній із державною участю, які самостійно не спроможні забезпечити оновлення обладнання, яке знаходиться в критичному стані через величезний відсоток зносу, та модернізувати його, тому заохочення приватних ресурсів до підтримки підприємств електроенергетики є цілком логічним.

Найпоширенішою формою ДПП у електроенергетиці України є концесія – договір, у рамках якого держава передає в користування приватному підприємству право на використання якогось об'єкта або майна. Це справедливо не тільки для України: у багатьох розвинених країнах сьогодні приватні інвестиції залучаються в електроенергетику саме у формі концесії. Наприклад, у Німеччині розподіл електроенергії був заснована на концесіях, наданих приватним компаніям протягом останніх декількох десятиліть. У Франції у сфері електроенергетики концесії надаються як на власне генеруючі потужності, так і на постачання електроенергії споживачам. Така форма договору в електроенергетиці використовується не тільки в Європі (Швеція, Італія, Люксембург, Польща та ін.), а й в Латинській Америці, Азії, Африці.

В Україні концесія як вид відносин між державою та суб'єктами підприємницької діяльності регулюється законом України «Про концесії» від 24.05.2016 та законом «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» від 01.01.2014, згідно з якими концесійний договір укладається на строк від 10 до 50 років та може бути змінений за згодою сторін в межах цих строків, вважається укладеним з дня досягнення домовленості з усіх істотних умов і підписання сторонами тексту договору. Особа, з якою укладено договір концесії щодо об'єкта комунальної власності, зобов'язана протягом трьох місяців з дня підписання договору одержати ліцензію на відповідний вид діяльності, забезпечивши відповідність своєї матеріально-технічної бази та штату спеціалістів ліцензійним умовам здійснення господарської діяльності, для якої об'єкт береться у концесію. Концесіонер може здійснювати свою діяльність у будь-

якій організаційно-правовій формі та володіє правом власності на прибуток та продукцію, отримані у результаті експлуатації об'єкта концесії та виконання умов концесійного договору.

Після прийняття рішення про передачу об'єкта в концесію та його належної організаційно-технічної підготовки оголошується конкурс на право отримання об'єкта в концесію, порядок підготовки та проведення якого визначається законом України «Про проведення концесійного конкурсу та укладення концесійних договорів на об'єкти права державної і комунальної власності, які надаються у концесію» від 21.10.2011.

Перелік конкретних об'єктів державної власності, які можуть бути надані в концесію, затверджується Кабінетом Міністрів України і міститься у постанові «Про затвердження Переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію». Наразі цей перелік містить державне підприємство "Теплоелектроцентрально-2 Міненерговугілля "Есхар".

До об'єктів, що надаються у концесію, також незавершені та законсервовані об'єкти, що можуть бути добудовані та використані для надання послуг у сферах, що визначені частинами 2 та 3 статті третьої закону «Про концесії», зокрема у сфері виробництва та (або) транспортування електроенергії. Наразі такими об'єктами є Новоазовська та Сиваська вітрові електростанції.

Література

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
2. М. В. Шкробот – «Державно-приватне партнерство в контексті модернізації підприємств гідроелектроенергетики»
3. Вінник Оксана Мар'янівна – «Договірні відносини державно-приватного партнерства: проблеми правового регулювання»
4. Закон України «Про угоди та розподіл продукції» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1039-14>
5. Чукаєва І.К., Бган Л.Г. «Державно-приватне партнерство у реалізації проектів енергетичної інфраструктури»
6. Іголкін І. В., «Концесія як інструмент розвитку інфраструктури національних економік»
7. Закон України «Про концесії» від 24.05.2016 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997-14>

8. Закон України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» від 01.01.2014.

9. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію»

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Н. В. ІВАСІШИНА, ст. викл. кафедри правового забезпечення господарської діяльності

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство (ДПП) є інституційним та організаційним альянсом державної влади і приватного бізнесу з метою реалізації суспільно значимих проектів у широкому спектрі діяльності – від розвитку стратегічно важливих галузей економіки до надання громадських послуг у масштабах всієї країни або окремих територій. Бурхливий розвиток різноманітних форм ДПП у всіх регіонах світу, їхнє широке поширення в найрізноманітніших галузях економіки дозволяють трактувати цю форму взаємодії держави та бізнесу як характерну рису сучасної змішаної економіки.

Енергетична структура України потребує значних модернізацій, бо основні фонди (електричні мережі, станції та підстанції, системи обліку тощо.) мають значний знос через те, що не мали достатньої модернізації за час незалежності держави. ДПП може посприяти цьому з наступних сторін:

- впровадження нових методів та технологій менеджменту;
- більш доцільне використання ресурсів;
- забезпечення ліпшого моніторингу потреб суспільства відносно
- конкретної галузі;
- залучення необхідних інвестицій.

Паливно-енергетичний комплекс рекомендує себе як один з найперспективніших напрямів розвитку та інвестицій. На даному етапі макроекономічна ситуація в Україні дуже занедбана, країна потребує значних